

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я МОЗ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ
БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ (ГРУЗІЯ)
РИЗЬКИЙ ПІВНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ЛІТВІЯ)
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ (ЛІТВІЯ)
WORLD ASSOCIATION FOR POSITIVE AND TRANSCULTURAL PSYCHOTHERAPY
(НІМЕЧЧИНА)
DARE INNOVATIONS (УГОРЩИНА)
КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ПЕТРИЧЕЙКА
ХАШДЕУ (МОЛДОВА)
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г. С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

III МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗМІН В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я: МОДЕРНІЗАЦІЯ, ЯКІСТЬ, ПСИХОЛОГІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ»

28 травня 2026 року
м. Одеса, Україна

Львів – Торунь
Liha-Pres
2026

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Шнайдер Станіслав Аркадійович – в.о. ректора Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України;
Запорожан Валерій Миколайович – голова Вченої Ради Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, академік НАМН України;
Орабіна Тетяна Миколаївна – заступник генерального директора Центру громадського здоров'я МОЗ України, асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, PhD;
Марічерета Валерія Геннадіївна – перший проректор Одеського національного медичного університету, голова групи експертів МОЗ за напрямом «Акушерство та гінекологія» – експерт-консультант Міністра охорони здоров'я України, доктор медичних наук, професор, академік НАМН вищої освіти України;
Дідманідзе Ібраїм – керівник Центру мов та інформаційних технологій факультету освіти Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Грузія);
Дьяков Роман – президент правління Ризького північного університету, доктор технічних наук, професор, академік (Латвія);
Волков Владислав – ректор Балтійської міжнародної академії, доктор суспільних наук, доцент (Латвія);
Марошвельді Дора – засновниця та генеральна директорка DARE Innovations;
Врабіс Сільвія – кафедра історії та теорії освіти факультету гуманітарних та педагогічних наук Державного університету «Богдан Петричейку Хашідеу», доктор психологічних наук (Молдова);
Бориц Вікторія Ігорівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор економічних наук, професор;
Наконечний Олександр Григорович – президент Академії наук вищої школи України, доктор фізико-математичних наук, професор, академік Національної академії наук України;
Труніна Ірина Михайлівна – завідувач кафедри менеджменту і маркетингу Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, доктор економічних наук, професор;
Векшовець Тетяна Андріївна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, директор ННЦ «Бізнес-школа НМУ імені О.О. Богомольця», доктор медичних наук, професор;
Рудінська Олена Володимирівна – завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент;
Храпкіна Валентина Валентинівна – професор кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор економічних наук, професор;
Бабієнко Володимир Володимирович – завідувач кафедри гігієни, медичної екології та громадського здоров'я Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Опря Євген Васильович – завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;
Литвиненко Ольга Дмитрівна – професор кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, доктор психологічних наук, професор;
Сердюк Людмила Захарівна – головний науковий співробітник лабораторії психології особистості імені П.Р. Чамати Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, доктор психологічних наук, професор;
Халік Олена Олександрівна – завідувач кафедри психології Університету Короля Данила, кандидат психологічних наук, доцент;
Кусик Наталія Львівна – начальник навчально-методичного відділу, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я та психології Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент.

С 91 **Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, психологія та комунікація:** Міжнародна наукова конференція. За заг. ред. проф. В. Г. Марічерета, 28 травня 2026 року, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2026. 452 с.
ISBN 978-966-397-640-2

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Міжнародної наукової конференції «Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація» у м. Одесі 31 травня 2024 року у Одеському національному медичному університеті.

Збірник зібраний науковими фахівцями Одеського національного медичного університету і розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти.

УДК 351.77-048.35(062.552)

© Одеський національний медичний університет, 2026
ISBN 978-966-397-640-2
© Українсько-польське наукове видавництво
«Liha-Pres», 2026

Вплив алгоритмів короткого відеоконтенту як популяційного фактора ризику когнітивних порушень та СДУГ серед молоді: виклики для системи громадського здоров'я	
Єрмоласва Анастасія Дмитрівна, Рожнова Анастасія Михайлівна	216
Повсякденна рухова активність і самоконтроль як інструменти зниження кардіометаболічних ризиків: можливості реабілітаційної медицини та громадського здоров'я	
Кіціс Анна Геннадіївна	219
Сучасний стан та стратегічні орієнтири розвитку системи громадського здоров'я України в умовах комплексних викликів	
Князькова Валентина Яківна, Криленко Володимир Ігорович	223
Рациональне харчування студентської молоді як проблема громадського здоров'я	
Костюк Володимир Сергійович, Рожнова Анастасія Михайлівна	226
Психологія здоров'язберігаючої поведінки дорослої особистості	
Макарова Ольга Костянтинівна	230
Вакцинопрофілактика в умовах інформаційної недовіри	
Малик Світлана Леонідівна, Медражевська Яна Афанасіївна, Фік Леся Олександрівна	235
Поширеність порушень харчової поведінки серед студентської молоді як проблема громадського здоров'я	
Мерецька Анастасія Максимівна, Рожнова Анастасія Михайлівна	239
Ожиріння у дітей як складна медико-соціальна проблема громадського здоров'я: детермінанти, наслідки та стратегії профілактики	
Мкртичян Влада Арменівна, Рожнова Анастасія Михайлівна	241
Ультраоброблені продукти харчування як фактор ризику хронічних неінфекційних захворювань: виклики для громадського здоров'я	
Новікова Марія Олександрівна, Рожнова Анастасія Михайлівна	244
Роль вивчення генетики у підготовці бакалаврів терапії та реабілітації	
Панчук Ольга Володимирівна, Костильов Олександр Васильович, Романенко Олександр Вікторович	247
Перспективи використання штучного інтелекту в системі громадського здоров'я	
Першегуба Ярослав Володимирович, Якубінський Максим Вячеславович, Хоменко Ірина Михайлівна	249
Покоління хронічного стресу: вплив воєнних умов на показники громадського здоров'я в Україні	
Рожнова Анастасія Михайлівна, Сініцина Марія Олександрівна	254

6. Ministry of Health of Ukraine Профілактика неінфекційних захворювань та збереження здоров'я населення України : аналітичний звіт. Київ, 2024. 61 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-640-2-56>

**ВПЛИВ АЛГОРИТМІВ КОРОТКОГО ВІДЕОКОНТЕНТУ
ЯК ПОПУЛЯЦІЙНОГО ФАКТОРА РИЗИКУ КОГНІТИВНИХ
ПОРУШЕНЬ ТА СДУГ СЕРЕД МОЛОДІ: ВИКЛИКИ
ДЛЯ СИСТЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я**

Єрмоласва Анастасія Дмитрівна
здобувач 4 курсу
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна

Рожнова Анастасія Михайлівна
старший викладач кафедри гігієни, медичної екології
та громадського здоров'я
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна

Сучасний цифровий простір суттєво трансформував спосіб споживання інформації молоддю. Особливе місце серед цифрових платформ займають сервіси короткого відеоконтенту – TikTok, Instagram Reels, YouTube Shorts та інші. Їхня популярність серед підлітків та молодих дорослих обумовлена поєднанням алгоритмічної персоналізації, швидкої зміни стимулів та системи безперервного перегляду. Алгоритми таких платформ формують індивідуалізовану стрічку контенту, яка адаптується до поведінки користувача в режимі реального часу. Це забезпечує тривале утримання уваги, однак водночас створює ризики для когнітивного функціонування та психічного здоров'я.

Упродовж останніх років проблема впливу короткого відеоконтенту на мозок молоді стала предметом активного міждисциплінарного дослідження у сфері нейропсихології, психіатрії, громадського здоров'я та цифрової медицини. Особливу занепокоєність викликає зв'язок між надмірним споживанням коротких відео та розвитком симптомів дефіциту уваги, погіршенням виконавчих функцій, зниженням здатності до тривалої концентрації та формуванням поведінкової залежності.

Алгоритми рекомендацій працюють за принципом максимізації залучення користувача. Для цього використовуються механізми змінного підкріплення, подібні до тих, що застосовуються в азартних іграх. Непередбачуваність нового контенту стимулює дофамінергічну систему винагороди, підтримуючи постійне бажання перегляду наступного відео. Молодий мозок, який перебуває на етапі формування префронтальної кори та систем самоконтролю, є особливо вразливим до такого типу стимуляції.

Дослідження свідчать, що надмірне використання платформ короткого відеоконтенту асоціюється зі зниженням показників уваги та інгібіторного контролю. У систематичному огляді та метааналізі, який охопив понад 98 тисяч учасників, було встановлено помірний зв'язок між інтенсивним використанням коротких відео та погіршенням когнітивних функцій, зокрема уваги та виконавчого контролю. Крім того, швидка зміна візуальних стимулів сприяє розвитку феномену «фрагментованої уваги», коли користувачеві стає складно тривалий час утримувати концентрацію на одному завданні.

Важливою проблемою є імітація або гіпердіагностика синдрому дефіциту уваги та гіперактивності (СДУГ). У соціальних мережах активно поширюється контент, що спрощує або романтизує симптоми СДУГ. Частина відео містить недостовірну інформацію, що може формувати хибне уявлення про психічні розлади та сприяти самодіагностиці серед молоді. Це створює додаткове навантаження на систему охорони психічного здоров'я та ускладнює ранню диференційну діагностику.

Серед потенційних нейропсихологічних механізмів негативного впливу короткого відеоконтенту виділяють перевантаження сенсорної системи, постійну стимуляцію системи винагороди, зниження толерантності до монотонної діяльності та ослаблення процесів довільної уваги. Також спостерігається порушення режиму сну через використання смартфонів у вечірній час. Хронічне недосипання, у свою чергу, асоціюється зі зниженням когнітивної продуктивності, емоційною лабільністю та підвищенням ризику розвитку тривожних розладів.

З позицій громадського здоров'я проблема набуває популяційного характеру. Короткий відеоконтент став частиною повсякденного середовища більшості молодих людей. Таким чином, ризики, пов'язані з алгоритмічним впливом цифрових платформ, виходять за межі індивідуальної поведінки та трансформуються у фактор, здатний впливати на когнітивний потенціал молодого покоління загалом.

Особливу небезпеку становить поєднання короткого відеоконтенту з освітнім процесом. Постійне переключення уваги між цифровими

стимулами погіршує здатність до глибокого опрацювання інформації, критичного мислення та тривалого навчання. У студентської молоді це може проявлятися труднощами із запам'ятовуванням великих обсягів матеріалу, зниженням академічної успішності та зростанням рівня психоемоційного виснаження.

У контексті системи громадського здоров'я необхідним є впровадження профілактичних стратегій цифрової гігієни. До них належать: інформування молоді щодо ризиків надмірного споживання короткого відеоконтенту; розвиток навичок усвідомленого користування соціальними мережами; обмеження часу використання платформ; популяризація фізичної активності та офлайн-комунікації; інтеграція програм медіаграмотності у навчальний процес.

Медичні працівники також повинні враховувати вплив цифрового середовища під час оцінки когнітивного та психоемоційного стану молодих пацієнтів. Скринінг тривалості екранного часу, характеру цифрової активності та якості сну може стати важливим компонентом профілактичної медицини. Водночас важливо уникати надмірної патологізації цифрових технологій, оскільки помірне та контрольоване використання соціальних платформ може мати і позитивні аспекти, зокрема освітні та комунікативні.

Отже, алгоритми короткого відеоконтенту формують нове інформаційне середовище, здатне впливати на когнітивне функціонування молоді. Зростання поширеності симптомів порушення уваги, інформаційного перевантаження та поведінкової залежності вимагає міждисциплінарного підходу за участю лікарів, психологів, педагогів та фахівців із громадського здоров'я. Проблема цифрового впливу на когнітивне здоров'я молоді потребує подальших досліджень, а також розробки державних профілактичних програм, спрямованих на формування безпечного цифрового середовища.

Література:

1. Carr N. The Shallows: What the Internet Is Doing to Our Brains. New York : W. W. Norton & Company, 2020. 320 с.
2. Alter A. Irresistible: The Rise of Addictive Technology and the Business of Keeping Us Hooked. New York : Penguin Press, 2017. 368 с.
3. Montag C., Hegelich S. Understanding Detrimental Aspects of Social Media Use Among Adolescents. *Frontiers in Psychiatry*. 2020. Vol. 11. C. 1–9.
4. Nguyen L. et al. Feeds, feelings, and focus: A systematic review and meta-analysis examining the cognitive and mental health correlates of short-form video use. *Psychological Bulletin*. 2025. Vol. 151(9). P. 1125–1146.
5. Yeung A., Ng E., Abi-Jaoude E. TikTok and Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder: A Cross-Sectional Study of Social Media

Content Quality. Canadian Journal of Psychiatry. 2022. Vol. 67(12). P. 899–906.

6. Twenge J. iGen: Why Today's Super-Connected Kids Are Growing Up Less Rebellious, More Tolerant, Less Happy. New York : Atria Books, 2018. 352 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-640-2-57>

ПОВСЯКДЕННА РУХОВА АКТИВНІСТЬ І САМОКОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ЗНИЖЕННЯ КАРДІОМЕТАБОЛІЧНИХ РИЗИКІВ: МОЖЛИВОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Кіціс Анна Геннадіївна

*асистент кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини
та фізичного виховання*

Одеський національний медичний університет,

лікар фізичної та реабілітаційної медицини

Комунальне некомерційне підприємство «Міська лікарня № 8»

Одеської міської ради

м. Одеса, Україна

Вступ. Неінфекційні захворювання залишаються однією з провідних причин смертності та інвалідизації населення у світі. Згідно даних Всесвітньої організації охорони здоров'я, серцево-судинні захворювання, ожиріння, цукровий діабет 2 типу та інші кардіо-метаболічні порушення формують значний соціально-економічний тягар для систем охорони здоров'я [1]. Одним із ключових модифікованих факторів ризику розвитку цих станів є недостатній рівень фізичної активності, що асоціюється зі зниженням функціональних резервів організму, порушенням метаболізму та прогресуванням хронічних захворювань [2].

Актуальність. У сучасній системі охорони здоров'я реабілітаційна медицина виконує не лише функцію відновлення порушених функціональних можливостей, але й відіграє важливу роль у профілактиці, контролі та зменшенні тягаря неінфекційних захворювань [3, 4].

Особливого значення набуває концепція повсякденної рухової активності (NEAT – non-exercise activity thermogenesis), яка включає енергетичні витрати під час звичайної щоденної діяльності: ходьби,